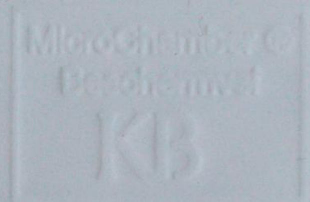
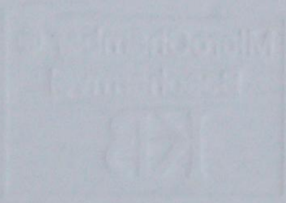

MicroChamber ©
Beschermd
KB

REDENS-KRANS

Gevlochten

VAN

WILL'GE-RYSEN

en

Gecierd met Segel-blom,

Dat is:

Verſcheyden vragen, uyt gegeven, by die van Rijſwijk, en be-andwoord, by die van Gorinchem, Anno 1643.

Tot Gorinchem,

Voor Helmich van Cappel, Boeck-verkooper, Woonende op de Merckt, Anno 1643.

Aende konst-lievende, Borgers, en invvoonders der Stad Gorinchem.

Konst-lievende Stads-megenooten.

D'Eer op-veyling' tot Rijswijk, heeft ons doen gedenk-
ken/ aen de verdiensten tot Vlaerdingē verkregen/ en
ons gemoedigd' / om een bod na dese te bieden / met
hoop van weer-werk / te vinden : Maar alzoo het
buys blijven van and're Steden/ 'tgeruchte van haar komst
eed' liegen / hebben wy der halven / ons voorgenomen en al-
reeds begonnen reys gestaekt / ons ghenoegende ghetoond te
hebben/ de uyt-daginge niet t' ontsien/ daar meed' ons de faam/
cheen te tarten/ als zy over al uyt-riep / dat neffens veel and're
Steden / ook Amsteldam op dees vragen werkten : maar/ wy
alleen de eenigste Stadt zynde/ die zich daar zoude hebben laten
vinden/ dachten/ datmen ons lichtelijck verwijten zoude/ (in-
dien ons niet al de verdiensten waren toegewesen) dit/ hebben
zy den Dorpen niet konnen ontleggen/ wat zouden zy dan den
Steden gedaan hebben/ die doch in yders oog / meer als Dor-
pen uyt munten / in wetenschap : nochtans / de graagt/ van
U. E. na konst jeukkende harten/ ons/ bekend' zijnde / hebben
goed gevonden die te verzaden / met de alreeds bereyde spijze/
die op ons Speel-tonneel op disschende / doch d' Hollantsche
naspijze dat is Boter en Kaes / 'kwil zeggen / d'antwoor-
den / op de voorder vragen / mochten yemand verdrieten /
als die/ by een persoon/ namalkanderen / gelesen/ ofte/ uyt ghe-
bromt wierden. : Zoo hebben wy/ met der haast/ eenige regelt-
jens / Speel-wijs / daar by gevoegd/ en door de eygen kocks/
vande voorgaende spijs doen op schaffen. U. E. gelieve/ dese/
drooge Amandelen / met een frissen Roomer / door te spoelen/
op dat dien onaengenamē smaak haast vergetē zy : dit doende/
zal onsen yver/ op geweckt/ wordē/ om haast wat anders voort
te brengen. Vaard' wel. Gorinchem desen 4. in Hoy maand 1643.

In den naam van de Kamer, vernieud' uyt liefden,
Abraham van Brey.

Namen der perſonagien,

Die dit vervolg',en de vragens antwoorden,geſpeeld, en geleſen hebben.

Den Tijd, Reden-rijk,en Wijſheyd.

Na het eynde,van't voor-gaende-Spel,uyt-komende,'tgevolgd' van

Onverſtand'.
Goeden Raad.
Arckels Boer.
Hiſtory.

enr. 'K Sy nu geheel voldaen, op d'eerst gevraeghde vraeg',
Doch, moeder-loose maegd', mijn weet-lust, is noch graeg',
Om hooren yeders werck, op alle d'ander vragen.
sch. Vrou Reden-rijck, ick sal (dewijl 'tis u behagen)
Doen brommen yeders Dicht, met ord're, na de Kaert,
En kiesen, tot elck stuck, Persoonen na den aert.
enr. Begind van d'eerste dan, laet ons geen tijd vergapen:
,, Wat, doet de Bataviers, nu soo gerustich slapen?
ch. Dat komt uyt goeden Raad', Tijd, brengd' hem op 't Tonneel.

Tijd, brengt Raad uyd.

Me-vrou, hier is den Raad: Raad. wats Maget u beveel?
h. Wy bidden leest dit Dicht. Den Raad leest.

Antvvoord op de Vraeg',

Vrage Wat doet de Bataviers nu soo gerustig' slapen?
Antw. 't Waken der Ov'righeyd, Godts-Dienst, goe'n Raad, en wapen.

Nadien-men antwoord' op het vragen/geven moet/
Wat dat de Bataviers gerustig' slapen doet?
Ist noodig'/datmen eerst/een weynig gaet ontleden/
Wat desen slaep beduyd/Dit slaepen is/dat Steden/
En landen veylig zyn/by daeg/en oock by nacht/
Tot Koopmanschap/en reys/en dat de Oorlogs-dragt/
Haer zonderling' niet schaed'/hoe wel men trat en tramm'len/
Der Peerden dag'lijcx siet/en hoord de wapens ramm'len/
Het klinken vande trom/en 't gillen der Trompet/
Is soo gemeen/dat schier/geen Borger daer op let/
En/ost staeg by ons Land'/den Oorlog' word gedreven/
Nochtans/men Holland/ziet by krijg/in vrede leven/
Om dat dees wonder zaak/word' vraeg-wijs voorgesteld'
Hoe 't komt/dat desen krijg'/met slapen is verseld'?
Ick/tot myn antwoord/heb gepord'/by een te rapen/
't Waken der ov'righeyd, Gods-dienst, goe'n Raad' en wapen,
Dat doet de Bataviers, nu soo gerustig' slapen.

Voor-eerst / wat is het Ampt/der hooge ov'righeyd?
Met voorsicht/soet/en straf/in middel-matigheyd.
Voorsigtig/want/gelijk den voer-man voor zyn wagen
Moet sorgen/moet die /sorg'/voor Land'/en steden dragen/
Niet al te soet/met ernst te Heersen/is het nood'/
Doch/niet soo straf/dat liefd'/of dienst/daer door onblood'/
En waaken boven al. Waer in bestaet dit waaken?
In liefd/tot Godt/en mensch/het hoogst van alle saken/
In Burgerlijk beleyd/ dat voorsicht niet en dwaeld'/
In oordeel/sonder sucht/met hard' /en sacht bepaeld'/
Voorts/Godt te bidden/hy ons goeden raad' wil raden
Te danken voor zyn gaef/te smeken zyn genaden
Hier/diend' insonderheyd'/ten nausten op gelet/
Dat waaker op de wacht/op Godt vertrouwen set/
En dan geroemd'/als voor/ doch minst op d'oorloogs knapen/
't Waken der ov'righeyd' ,Godſ-dienſt,goen raad,en wapen,
Dat doet de Bataviers,nu ſoo geruſtig' ſlapen.

Ten tweeden/goeden raad'/een Raadsheer die staag' tracht/
Tot raads-voorsichtigheyd/en matigen van macht/
Nadien dat d'ov'righeyd' geweldig van sigh selven/
Meer dan te haest/ 'tgemeen haer welstand sou bedelven/
Want/sonder maat/'tgemeen/niet lang' kan blijven staan/
Door quaaden raad,en Daad,is Roomens ſtaat vergaan
Als d'opperheyd/beroofd van raad' begint t'verwand'len/
Door macht/met puur geweld'/met roof/en onrecht hand'len
Soo blijkt warachtig dat 't geweld'/niet dueren mag'/
Int tegendeel/goen Raad,de Princen maekt ontsag'.
Der halven eenen raad, die wil zyn eer betrachten/
Die moet van quaaden raad',te geven sich wel wachten/
Het welk hy kan/soo hy maar wijslik voor hem siet/
En volgd'/al 'tgeen 'tgewis/en recht/en re'en gebied'/
Dien raad',en sal sig niet aan Staat, of pracht vergapen
't Waaken der ov'righeyd',Godſ-dienſt,goen raad en wapen,
Dat doet de Bataviers,nu ſoo geruſtig' ſlapen.

De wijs'den goeden raad, is 't eenich punt/en wit/
Daer dese rust uyt spruyt en baerd'/van lit tot lit/
Den Godſ-dienſt,goede Daad,en wapen tuyg' te bruyken/
Soo moeten and're reen voor dese reden duyken/
Want overleg' de vraag'/die spreekt van ſlaep,of ruſt
Wat is dat anders/dan een vredelijke lust?
En dat in Oorlogs-drang'/een wonderlijk bemerken/
Want Oorlogs oeffening'/baerd' meest-deel oorlogs werken/
Hier baerd' den Oorlog' rust/waer door/door goeden raad'.
Die alles al behelst/en baard dan goede Daad',
En goed/is Goddelijk/die Daad dan/ die geboren
Is uyt een goeden raad,en Godſ-dienſt heeft verkoren.
En als de wapenen/tot voorstand' vande saak/
Gevoegd' zyn/by het oog'/van d'ov'rig' hedens waak/
Sal d'antwoord' op de vraag/het eerst/al weer naa apen/
'tWaaken der ov'righeyd',Godſ-dienſt, goen raad en wapen,
Dat doet de Bataviers,nu ſoo geruſtig' ſlapen.

Virtus beatos efficit,
H. Kemp.
1643.

Gelesen zynde zeyd' Onverstand'.

Onverſt. Is daer niet op te ſeggen?
Dat ick hier Oord'laer was,'kzou'd alles weder-leggen.
Wijſh. Wel doe zulkx,dan met reen,of houd u ſnater toe.
Onverſt. Dat doe ik alſt myn luſt. Ledenx. Mack dan ons hoofd' niet moe,
Ick zie,dat in de Kaert,dees Regel ſtaet geſchreven:
,, Ghy Heer zijt dan gedanckt,die ons dit hebt gegeven,
Wijſh. Den Boer weet wel waer voor,en waert hem komt van daen,
Tijd,brengd den Raed' weer in,en doet den Boer hier ſtaen.
Daer Huyſ-man,lees dat eens. Boer. Me-vrou ick zal beginnen.

Den Boer leeſt.

Vier sesthienen, op desen Regel.

„ Ghy Heer, zijt dan gedanckt, die ons dit hebt gegeven.

VVt gegeven by de Kamer, van Rijsvvijck.

Be-antwoort by de Kamer,

Vernieu'd' uyt Liefde.

I.

GEvraegd/hoe dat zoo lang' 'tkloeckmoedigh'/Hollands-volk
Haer vyand heeft we'erstaen. Hier van opt klaerst de wolk
Door-zichtelijck gemaeckt/dient vorder aengewezen/
De weldaets grootheyd' daer voor Godt, gedanckt moet wezen
Ick soeck/en weder-soeck/maer vind geen beter stof/
Als Vrijheyd', en de macht om die te houden: of
Neemtmen't Geestelijck/ 't is het zelve na der zielen:
Want ons/door Christi, dood' des Duyvels hoey ontvielen.
Doch 'k meen den vrager zelfs/na sulke re'en meest haekt/
(By d'antwoord voorgesteld) die Hollands-staet zelfs raekt.
Waer vind'men doch een land'/verciert met meer vryheden/
Als 't Eel Batavien? die door d'oppervoochds' eeden/
Sijn meer/en meer gevest. Schoon dikmaels is getracht/
Dat ons Vrijheyd', sou zyn onder'het Jock gebracht:
Maer door goed' Raad', en Daad', wy nu in Vrijheyd' leven:
„ Ghy Heer, zyt dan gedanckt, die ons dit hebt gegeven.

2.

Dat door goed' Raad, en Daad' doch door Gods-hulp, voor al
Is menichmael gebracht/ons vyands macht ten val/
Tuygd' Leyden ons/ ook doen 'tgeboort/der Spaensche kielen
Meend' Britt', en Batoós kroost/door wraek-sucht gants 'tont-
zielen/
Heeft niet den goeden Raad' der Staten, van ons Land'/
Een vast eendrachtigheyd'/door liefde/hier geplant?

Heeft

eeft niet de goede Daad', der Princen van Oraenjen,
ons Vrijheyd', we'er vernieuwt? ghetemt 't hoog'-moedich
Spaenjen?
pzoot niet/upt goeden Raad', die Helden Daad',? waer door
n Lou-maend'/op de Heyd'/ Varax, den slach verloor/
Das 't niet een goede Daad, dat in 's Lands hoogste nooden
Brittaens' gekroonde doeck, heeft Heldins hulp geboden?
eeft niet goe Raad', en Daad', Albertus overmand'/
oen d'on-volpzesen Held'/hem sloeg'/in 't duynigh zand'?
s door goed' Raad', en Daad', Gods-hulp, by ons gebleven:
Ghy Heer, zyt d'n gedanckt, die ons dit hebt gegeven.

3.

Wozd niet/door quaden Raad', 'tland' wzev'lich aen zyn Heer?
rijgd' niet/door 't tegendeel/den opper-voogd' zyn eer?
ozd' niet/door goeden Raad', 'sLands Vrijheyd' onderhouwen?
ozd' niet/door 't tegen-deel/veel onrusts-quaed' gebzouwen?
s niet/door goeden Raad', ons Neder-land' verlost?
t vzees van slavernp/door Helden, die ten kost
an goed' / en bloed' upt liefd'/ons Vrijheyd' hielden staende/
n wiens ontijd'ge dood'/soo menig' oog'-lit traende.
oor wien/ o! goeden Raad', geraden wierd' men sou
eck'lijck weerstaen/hen die ons Vrijheyd' krencken wou.
yn Soons/door kloecke da'en/haer leet/en d' ons soo wzeeckten/
t zelfs den moeden Mars, om vzede? aen ons smeekten/
ich vzeed'/en was geen vzeed' / mits d'in-lands eygen twist/
ns hebben zou vernield'/had goeden Raad' gemist/
aer dees werckt goede Daad', doet tweedzacht voor hen beven
Ghy Heer, zijt dan gedanckt, die ons dit hebt gegeven.

4.

Den Harpen-slager zeyd': niet ons/niet ons/maer dy/
Heer, komt d'eere toe/ o! Batavieren, wy
voelen wel/hoe Godt ons helpet/als wy bidden/
troost ons/als wy zyn benout/ja schoon w' in't midden

Van

Van al het hels gespoock/schier stonden radeloos/
Noch helpt ons Godt daer uyt/hy is noyt dadeloos/
Maer toond' altijd zyn Hulp, sterckt goeden Raad',en Daaden,
Als wy/zyns Geest-in-spraeck, door boosheyd' niet versmaden/
Zijn Hulpe bleeck/als ons door vrees van Spaensche macht/
Goe'n Raad', Raad' gaf te doen/aen d'Hemel/onse klacht/
't Gebedt dat klom om hoogh' door dringt de bruyne wolcken/
En weckt de goed'heyd op/van d'Heerscher aller volcken/
Die send' zyn Hulp, en geeft ons vaeck/op't onversienst
Vrijheyd',dat yeder een/mach oeff'nen zyn Gods-dienst/
Goe Raad',goe Daad',Gods-hulp,heeft onsen staet verheven:
„ Ghy Heer, zijt dan gedanckt, die ons dit hebt gegeven.

Rust Baard Lust.

A. V. Brey.

Geleesey hebbende seyd' Onverstand.

Onverst. Dats me al d'ouwe deun,kent ghy niet aers versinnen ?

Wijsheyd toont haer quaet te zyn.

Redenr. Vrou-Wijsheyd stoord u niet laet't Onverstand begaen,
Hy maeckt(soo doend') een roey,daer me men hem zal slaen,
Doet zingen : „ *Wat heldiu, moet staen by d'oude heldey?*

Wijsh. Tijd,dat ghy binnen gingt,en ordre daer op stelden.

Tijd. Me-vrou het zal geschien,kom Onverstand' gaet me.

Onverst. Ghy zijt myn meester niet,'kwil blijven hier ter ste.

'T SEGEL-BLOEMKE,

Op de wijse : segt Roose-monde etc.

ZAng-offert nu gy Musæ God-dinlijk,
Batavi daden lof en eer,
By haer gepleegd' en als on-verwinlijk,
Haer goet gestand door tegen-weer,

Voor de gulde-vryheyd en haer onderzaten,
Die zy niet verlaten,maer heeft bygestaen,
Met zorg' en vlijd,strijd-barig uyter-maeten
'tSy oock in wat Staten tegen heur gedaen
Niet als een maegd' maer mannelijk Heldin,
Teld haer genoemd alsHeldens Koningin.

Of voormaels dan Tomiris klouk-moedig
Wel als een vrou of teere Maegd',
Tegen den Cirus Oorloogden bloedig,
Hem over-won gants onversaegd',
Of Coningin der Oude Amasonen,
Heur oock quam vertoonen voor de Trooyse Staet,
Om met haer hulp ook Troyen by te woonen,
En die te verschoonen met haer Oorlogs daed',
Nog daden meer dees Heldin heeft gedaen,
En meenig Iaer heur Vyand' weder-staen.

Maer nog veel meer Velleda uyt rigte,
Die wesentlijk ook is geweest,
Een Hollands' Maegd' wie yder swigte,
Soo in verstand' als daden meest,
Sy 'tOorlogs volk als kloek beheerster leydet,
En haer selven spreydet tegen 't Roomse volk,
Sy klouk van moed' tot d'Oorlogs daed' bereydet
En door winning scheydet Hollands' drouve wolk,
Sy dempt den trots en hoog-moet van die geen,
Die 'tHollands' volk doen tragten te vertreen.

Dees Velleda doe sy Held' magtig,
Holland' van 't Rooms Iok had beweert,
Wierd na veel verwinningen pragtig,
Als een Heldin tot Room' ge-eert,
Waerom zou dan dees' Heldin niet geprezen,
By de Helden wesen Oud' en Ionge tijd'?
Batavi roemd' dees Heldin uyt-gelesen,
Geeft haer boven desenLof door d'weerelt wijd',
Steld' dees Heldin tot trots en Roomens schroom,
En Hollands eer by Helden Oud' en vroom.

'k Verbey den Tijd:
H. V. M.

Gesongen zijnde, zegd' Woord',

Onverst. Is dat die vroom Heldin? wat liefs, men moet die vrouwe,
Genaemd': te laet berou, voor kloeker Heldin houwen:
Want wie ick oyt bevocht, verwon zy noch op't lest.

Wijsh. V praet die heeft geen slot, het swijgen past u best.

Redenr. Hier volgd' nu noch een stuk, hoor Onverstand u daden.

Sy bied' hem het schrift.

Zijn hier braef af-gemaeld', lust u? *Onverst.* Ten kan niet schaden
Dat, dat een ander lees. *Wijsh.* Tijd, breng Histori voord',

Tijd binnen, ende met Histori dadelijck uyt.

Redenr. Geheug'nis Vrou, ick had geirn uyt u mond gehoord':
,, *Wat zot, acht ons voor zot, met schampen, en met spotten?*
,, *Daer hy nochtans is Sot, en blijft een zot der zotten?*

Histori Dat heeft het Onverstand, ten deel', al af-gebeeld:
Maer, hoor nu sijn geboort', en wie hem heeft geteeld.

Histori leest.

Antvvoort op de Vraag'.

Wat Sot acht ons voor Sot, met schampen en met spotten,
Daer hy nochtans is Sot, en blijft een Sot der Sotten?

VVAt lasterlijck geschimp'/wat onbesuysde spotten
Een Sotten weet-niet braeckt uyt sijn onreed'lik hoofd:
D' Ervarentheyd betoond/en wijsd aen ons de Sotten,
Wiens blinde botheyd blijft gestadig ongedoofd/
Soo dat Hesiodus (een heyden) heeft geloofd/
Dat Momus (spotters Godt) van nacht zou zijn geboren/
En nacht d'ontfangenis van droom-godt had geroofd.
Nacht (seyd hy) om dat d'Sot niet blind'ling kan bespooren/
Of uyt zyn logge kop iet beters werd gebooren/
Als 'tgeen sijn lompe tong soo lasterlik bespot;
En droom/om dat hy heeft droomend' waerheyd verlooren.

Want droom is enckel waen/welck van het herte/tot
De slupmerend' hersssenen klimpt. En wat voor eenen Sot
Ons acht voor Sot, en meynd ons konste te verneeren/
Met ongerijmpt geschimp/en is nochtans soo bot/
Dat hy blijfd' Sots Sot, waerd' met Esels te verkeeren?
Die, die ons konst bespot, en selfs geen konst kan leeren.

'Tis eenen Sot, die wil een anders konst begecken
Met onbesneeden re'en/en selver is soo bot/
Dat hy geen konsten uyt sijn stomp verstand kan wecken:
Want wat voor Sot is die/syn wijser acht voor Sot?
Een Sot, die spot/spot bot/bot blijft der Sotten spot.
Apelles wijt-vermaerd/sey met gesonde reden/
Tot d'ambachts-man/als hy de tweede reyze/tot
t'Schijn-levend-maecksel quam/en spotte met sijn leden/
Schoen-maker/volg u leest. Hier mee hy 'm swijgen dede/
En klarelick bewees/dat/die spot met het geen/
Hy niet verbet'ren kan/en schat voor sottigheden
Een anders konsten/en de konstenaers met een
Voor Sot schelt/waerdich is met beesten t'sijn gemeen/
En bot blijft Sotten-Sot Ja! m' hem behoord t'vereere/
Twee Midas-ooren, soo is/volgens goede re'en/
Den botsten Sot, die ons met schimpen meynd' te deeren,
Die, die ons konst bespot, en selfs geen konst kan leeren.

Die geen konst kan/of doet/of noyt en heeft begonnen/
Die is niet alderbotst: want 'tspreeck-woord / dat verclaerd/
Ten is geen botheyd/dat wy geen konst doen/of konnen/
Nadien geen meester is geboozen op dees aerd:
Maer 't is een bottigheyd/soo bot te zyn van aerd/
Datmen geen leeren kan. Hier uyt werd vast besłooten/
Dat d'alderbotste is op dese aerd gebaerd/
Die/die niet leeren kan; die (segh ick) is een grooten/

 Ja!

Ja! grootsten botmuyl/die werd' van de Sots bestooten/
En door sijn bottichepd'/soo blijft hy Sotten Sot,
Niet sulken Sot, die slechts de sotheyd' heeft genoten/
Door schalcke veinsery (sich Sot te veynsen/ tot/
Zijn plaetse wijsheyd is/ja Catoos hoogh gebod)
Maer eenen blinden Sot, die niet en kan vermeeren
Zijn Sotte bottigheyd: door dien hy is soo bot/
Dat hy blijft Sots Sot, en wil spotten met syn Heeren,
Die, die ons konst bespot, en selfs geen konst kan leeren.

Wat hoeftmen om den Sot, veel boecken te door lesen/
Om daer noch meer bewijs met vlijt te halen uyt?
Wy stellen vast/dat hier klaer genoech is bewesen/
Wat Sot ons Sotten acht/en door zyn botheyd muyt
Wt andre Sotten, die/die bot maet-slaende luyt
Bespot/die in waerdy de schatten gaet te boven.
Doen Alexander kreegh zyn Vyands kist tot buyt/
Deed hy den schat daer uyt/heeft in de plaets geschooven
Homerus, die meer als de schatten was te loven.
'tPalm-sonnen-daechs gedicht van Theodulphus, deed'
Hem halen uyt de stock/in Keyser-Lod'wijcx hove/
Die 'm maeckte Bisschop van d' stadt Orliens, in steed'/
Hy hals gevangen was. Hou penne niet te breed'/
Keer weder na den Sot, prent wat Sot ons wil scheeren
Door Sot, met spotten/en door botheyd self niet weet/
En blijft der Sotten Sot, die is na ons begeeren,
Die, die ons konst bespot, en selfs geen konst kan leeren.

I.V.VV. Liefd' vvint het al.

Gelesen zynde, segd' Redenrijck.

Redenr. De sulcke vint mer veel, die onverstandich trachten,
't Geen deuchd', met vreuchden leerd', als bot muyls te verachten.

Onverst. Ick acht u seggen niet, schoon dat gy met my spot,

Gy noem my, Onverſtand, en gy zijt ſelver bot.

[Hel]denr. „ Wat Helt heeft in het Velt, meeſt ſlagen ſtout geſlagen?
„ En, die daer in, voor al, den meeſten Lof moet dragen?

[O]nverſt. Vraegd gy na ſulcken Held? ick ben, ſoeckt na geen ander,
Daer's niemand myns gelijck.

[R]ijſh. Wel, dat komt ſeker ſchrander.
Hiſtori, ſegt gy't oock?

[Hi]ſtori Verleen my wat gehoor,
'k Sal leſen, van een Held, recht aller Helden ſpoor. *Hy leeſt.*

Binnen word geſongen.

'T SEGEL-BLOEMKE,

Vier-mael-zeſthien-dicht-regels, ver-eyſt by de Kamer tot Rijſ-wijck, onder 't Woord' *Willige Eijſen*, tot be-antwoording van de Vrage.

Wat Held heeft in het Veld, meeſt ſlagen ſtout geſlagen,
En die daer in voor al, den hoogſten lof moet dragen.

VVelruym' en niet bepaeld ſchijnd deſe vraegh verſonnen
Aen Room'. Grieck. Perſ: Moſcov'. Turck noch Monarch gebonnen/
Maer zouct 't geheym' alleen: wat Held' door daed' int veld'
Zijn Vyand' Meeſt met Lof clouk moedich heeft verwonnen,
Den Phœnix in Euroop/diend' hier dan zyn geſteld'
Land'/Stad': plaetſ' o verwin. On-nodich zy vermeld'.
Maer Veld'-ſlagh in getal: geen Zee-ſlagh hier te raken
Spreekt van ons menſchen eeuw': duyſt jaer niet voorwaers teld'
Waer flonckerden dien Vorſt die was Euroop een baken?
In Chriſtendom ontſien? door zeege/ſweerelts waken/
In Jaren vier-mael-vier/om-gord met 't tuygh Vulcaan' Hoofd' blad' 7.
Die Croon' en Rijck beſchut: zyn vyand' doed' geen wrake
Maer maekt door ſlagh int Veld' / veel duyſend' onderdaan/
En die dan tot zyn dood'. elck Vorſt ſulxs doed' verſtaan
Door wapens/ſwaerd' en magt. zyns wils en krachts behagen/

 Den

Den welcken (die dat is) met Lof magh roemen aen
Dees Held', met Lof, int Veld' : meeſt Slagen heeft geſlagen.

Welck is nu deſen Held'? Naſſouw' clinck elck in d'ooren)
Het daverend' geluyd' van Turn-houds hey te hooren/
Dien Veld-ſlagh onverſchrict/ ſoo moedigh uyt geregt/
En dan opt Vlaemſch geweſt/ veel duyſend' moſten ſmooren
't Begon'/en 't bleeft tot d'eynd'/een winnende gevegt/
Lof waerdig d'uytkomſt was/met zorgh : doch vaſt gehegt
Door goeden raed' en daed'/door al Gods hulpe crachtig/
Dien Held' en tweeden Held' : meer ſlagen heeft geſlegt.
Behalven 't overwin'/van veele plaetſen machtig
Maer niet-te-min men moet dien Henrik zyn gedachtich/
Dien Franſchen Phœnix die/dit alles over-doofd'/
in ſin Want ſijnde iets getergd'/ was ‡ winſt of ſterven wachtig
uck Sijn moedich hert was noyt door vyands vrees doorclooft
l Was in Veld-ſlagen zelfs met daad/een overhoofd'/
'. 't Geknarſch van't klinckend' ſtael/ en deed hem noyt verzagen
Met regt de volck'ren dan/en yder vaſtich loofd'
Dees Held met Lof int Veld : meeſt Slagen heeft geſlagen.

Sijn eerſte Veld-ſlagh wierd tot Poincton, aengeheven
ofd' Met menich duyſend Man/die meeſt door 't ſwaerd daer bleven
ad'. 56. Riep : veyl'ge vreed', al winſt, oft eerelicke dood'
By Couttras brengt hy weer/ met duyſenden om 't leven
58. Door ſlagh en Oorlogs daad/becomt een zeege groot
Hy ſelfs werpt ſich in ſlagh/by Arques verwd' ſich rood'
Met bloed ſyns vyands trots/verſlenſt zyn Pluym' en wapen
77. Hy daverd door u vry, en leverd' ſlagh : ontblood'
Syn vyand vierde werf/door Oorloghs daad recht ſchapen/
83. By Caudebecq hy komt zyn vyand weer betrapen.
88. Wel twintich duyſt en vijf : clouck ſtrijd-baer volck daer vond/
Veld ſlagh hy weygerd niet/geen vrees 't gemoet deed ſlapen
Crijgt d'overhand/ pord' voort/op Fontains franſe grond'
116. Daer hy de zeeg' behoud. Dwingt voorts tot een verbond'

den Hartog van Boullion/door Legers krachts gewagen
dies dan de snelle faem/roept door de werelt rond'
ees Held met Lof in't Veld, meest Slagen heeft geslagen.

Iaer out begon te Oorlogen sterft Oud' 57. Iaren.

'T Tis kenbaer pder dan syn Lof-verdiende daden
die veertich Jaer of min betrad des Oorlogs paden/
n honderd twintich strijd'/ en indien tijd volbrocht
drie hondert-leg'ringh/stoud bestaen met wijs beraden/
die in zyns levens loop'/strijd baerlick heeft besocht
wel drie-mael honderd duyst vyanden: die verknocht
tot nadeel van zyn Kroon/met d'een en d'ander waren
ijn goeden Raad', en Daad', (door Gods hulp) so veel wrocht
ijn Rijck/zyn volck en stand tot winning en welvaren
eld-slagen meest en stoud' in Jong en grijse Jaren
an zynen tijd tot 't lest/clouck-moedigh wagen dorst/
die zou ver-eyste Lof/recht uyt niet openbaren
an sulck een strijd-baer Held en on-verwonnen Vorst?
wierd zyns levens pronck moordadichlick vermorst
faem die eeuwich duyrd'/dit echter sal uyt dragen
et Hemels galms gelund/uyt een oprechte borst.
es Held met Lof in't Veld, meest Slagen heeft geslagen.

'k Verbey den tijd.

Lied op den Regel.

Soo langh de Werelt staed', zal hy deeh Eer behouwen.

Stemme: Sult ghy Batavieren, &c.

o langh' 't Woords-getimmer,
rayen sal op d' As,
langh' Pheeb's geschimmer
d'on-peyl-b're plas,
kt, de Zilte wat'ren,
en comt zoet bene'en,
langh sal noch klat'ren
r de wolkken heen,
ff van dien Held',
stoutste slaghen
st sloegh' int Veld',
eer moet draghen

Die Floncker-starr', die Vranckrijcx grens
bescheen.
Min dan Sesthien Jaren
Was dees', doen een Eed',
Staelf-beschorste-Scharen,
Hem, als Hooftman, deed',
't Ionck, doch 't mann'lijck wesen,
Voorseyd' vrij wat groots,
Heeft oock wel bewesen
Hoemen Mars na-boots,
Doch wreetheyd' kon
Dees' Held' niet lijden;

Maer

Maer goetheyds bron
Wracht t'allen zijden
Medogentheijd', in alle tijd' des noots.
Phœnix aller Helden,
Pronck-prael vande Deuchd',
Wie dat noyt off zelden,
't Wreken heeft verheuchd',
Die vergaefd' genadich
Wel-verdiende pijn.
Hem, die zich verradich
Toonde tegen dijn,
Dies oock de Faem
V Loff zal roemen,
En *Henrix* Naem,
De groot by-noemen,
Soo lang' om hoogh', de Starren sullen sijn,
s' Vaderlands' vryheden,
By hem voor-gestaen,
Doet Nassous na-treden,
In zijn stappen gaen,
Die, door goede Raden,
Stoute vuyst, en klingh',
En veel Helde Daden,
Den Laurier ontfingh',
Soo dat hij zal
Groot sijn geheten:
Maer, boven al
Bourbon geseten,
Maeckt dat de Faem, sijn brallend' Loff uijt-singh',

Rust Baer'd Lust. Abraham van Brey.

Redenr. „ Soo langh de Wereld staet, sal hy deeh eer behouwen.
Onverst. Ick sweer, het sal u't saem, ten hoogsten noch berouwen,
Dat gy, tot mynder eer, hebt niet met al gemaeckt,
Mijn Heeren, band dit volck, dat op myn zeer zoo raeckt.
Redenr. Flucx, Onverstand, van hier, gy diend hier niet geleden,
Kom, jaegt hem t' samen wech, soo dat is recht, geen reden
Dat sulck een koppigh dier, noch langer by ons bleef.

Onverstand', werd binnen gedreven.

Wijsh. Segh *Arkels Reden-maegd*, wat's d'oorsaeck, die u dreef,
Op't *Gorkums* Speel-tonneel, te uyten dese wercken?
Redenr. Tijds Dochter, snelle faem, gecierd', met twee paer vlercken,
Had niet soo haest geseyd: tot *Rijs-wijck* veyld'-men eer,
Dord', *Amsterdam*, *der Goud*, en and're steden meer,
Die wercken op de vraeg', *Gorkum* derf niet beginnen,
Verwijt dat weckt myn op, 'kwou *Vlaerdings* eer herwinnen,
Het herssen vat door snuft, ick raed-slaegd', en besluyt,
Om 't nieu begonnen werck, te voeren treflijck uyt,
Ick kreeg', Stads- Heeren gunst, maer faem had my bedrogen,
Want, al der Steden komst, was gants, en al gelogen,
't Vechten zonder weerga, dachten wy, dat en en kan,
Niet strekken tot ons eer, en bleven voords daer van,
Doch, tot een danckbaerheyd, soo vonden wy geraden,
't Konst-lievend oogh', en oor, der Heeren te versaden,
Die, siende dat ons vlijt, tot konst, en eere streckt,
Vernieuwen sal hun liefd', die alle feylen deckt:
Want, liefde soo vernieud', weckt rust in ons gemoeden,
En, *Rust, baerd Lust*, om staech, Gods liefd', in 't hert te voeden.

Rust Baerd Lust. Abraham van Brey.

EYNDE.